

a magyarországi cimertanban járatlan külföldieknek is egy-egy címeres kézirat vagy ősnymtatvány egykori tulajdonosának a meghatározását.

A címeres táblákon kívül még 37 kitűnően megválogatott, de sajnos méreteiben az eredetihez képest többnyire erősen redukált műmelléklet van a kötetben. Ezek sokszorosítása azonban nem áll azon a színvonalon, melyet a Biró nyomda a mű szövegrészének előállításánál elért. Nyomásuk nem elég tiszta, sokszor egyenetlen s a kezünkben megfordult példány újjlenyomat-gyűjteménye arról tanuskodik, hogy kellő megszikkadás előtt került a könyvkötőhöz. A tipográfiai elrendezés REITER László érdeme, aki az Amicus-vállalat előkelő ízléssel kiállított kiadványaival vívta ki az újabb német könyv-stilust kedvelő bibliofilek elismerését. A Biró-nyomda derekasan támogatta a tervezőt feladatában. Tipográfiai szempontból, ha a 60. lapon éktelenkedő spiesztl s a 69. lap táblázatos szedésének apróbb egyenetlenségeitől eltekintünk, alig van benne kivetni való. Csupán azt furcsáljuk, hogy a szöveg és a mutatók közé ékelt római számozású táblákat beszámították a lapszámozásba, úgy hogy a sajtóképeni lapszámozás 211-től 293-ra ugrik.

(Budapest.)

GULYÁS PÁL.

Az Országos Magyar Szépművészeti Múzeum Évkönyvei.
Közrebocsátja az Igazgatóság. Szerkeszti: *Petrovics Elek*. V. kötet.
1927—1928. Budapest, 1929. 4°, (2) 233 (1) l.

Szépművészeti Múzeumunk évkönyveinek ez a legújabb kötete, bár címlapján ezúttal csak két évszámot visel, terjedelmére is, a benne közzétett dolgozatok számára is meghaladja a legutóbbi, háromsztetendei évkörré kibocsátott kötetet. Előkelő külsejében ragaszkodik a sorozat kialakult hagyományaihoz, gazdag képanyagának technikai tökéletessége meg épen fokozódó gondosságról tanuskodik.

Foglalata nemcsak sokat, hanem sokoldalút is nyújt mindenkép alkalmat arra, hogy jónevű művészeti gyűjteményünk gazdag anyaga s a benne folyó odaadó, szakavatott munka iránt mind itthon, mind az ország határain túl érdeklődést és megbecsülést keltsen. Az intézet főigazgatója PETROVICS Elek, ki a gondjaira bízott kincseket nemcsak hogy egyre alkalmasabb és instruktívabb elhelyezéssel viszi bele a múzeumlátogatók tudatába és önérzetébe, hanem azokat évről-évre szerető gonddal és szerencsés kézzel meg is gazdagítja: ezekkel az évkönyvekkel hűségesen beszámol arról az elmélyedő és eredményekben gazdag tevékenységről is, mely — jobbára intézetének falai között — ez anyag tudományos meg-

határozása, vonatkozásainak feltárása s a szépművészetek egyetemes képébe való beillesztése terén folyik.

A körültekintő szerkesztés ezúttal tíz szaktudóst juttat szóhoz, ugyanannyi dolgozattal. Közülök HEKLER Antal az antik plasztikai osztálynak hosszú idők óta legjelentősebb gyarapodásáról, egy Kr. e. IV. századi attikai síremlékről ad behatóan elemező ismertetést. GOMBOSI György egy eddig Orcagnának attribuált trecento-képet, ennek testvére: Nardo di Cione művéül határoz meg. DIVALD Kornél a magyar gótika egyik főemlékéről, a kassai dómról közöl részletekbe menő tanulmányt. YBL Ervin vitathatatlan bizonyítékokkal tulajdonítja a plasztikai gyűjtemény egy Madonna-reliefjét Lorenzo BREGNO XVI. századi velencei művésznek. Adolfo VENTURI, a nagytekintélyű veterán olasz művészettörténész múzeumunk több olasz, jórészt velencei darabját fűzi az eddigi felfogástól eltérő névhez, közülök egyet a TIZIANÉHOZ. BALOGH Jolán egy gyűjteményünkben található, Remete Sz. Antalt ábrázoló alabastromszobornak SANSOVINO iskolájából való eredetét vitatja. HOFFMANN Edith folytatja a rajzgyűjtemény darabjainak exakt módszerű meghatározását, felkutatván azokat a festményeket, melyekhez vagy melyek alapján ezek készültek; ezúttal németalföldi és német rajzokat hoz ily összefüggésekbe. A Bécsben dolgozó FLEISCHER Gyula a magyarországi barokkművészet egyik fontos emlékééről, a HILDEBRANDT-építette féltornyú kastélyról értekezik s annak eddig tévesen attribuált freskóképéről állapítja meg, hogy MAULBERTSCH műve. MELLER SIMON MUNKÁCSY *Krisztus Pilátus előtt*-jének újonnan előkerült vázlatait mutatja be. Végül Felvinczi TAKÁCS Zoltán a Hopp Ferenc Keletázsiai Múzeum festményeinek szakszerű meghatározását adja.

A tanulmányok után a Múzeum s a vele kapcsolatos intézetek vezetőségének az utolsó két évről szóló gyarapodási és munkavégzési jelentését olvashatjuk. A gazdagodás statisztikája egyúttal tiszteletadás mindannak az önzetlen áldozatkésztségnek, mely a mai nehéz, sok jószándékot megbénító viszonyok között is olyan eredményekre vezetett, aminők elérését a szűkös állami dotáció mellett nemcsak megvalósítani, hanem még kifizetni sem lehetett volna. Közműveltségünk minden barátját hálára kötelezi ez a nagylelkű támogatás, de nem kevésbé az intézet vezetőjének mindig éber agilitása is, mely ezt a szerető érdeklődést melegen tartja és jótékonyan gyümölcsözteti. Sz—ő.

Consentius, Ernst: *Die Typen der Inkunabelzeit.* Berlin, 1929. Walter de Gruyter & Co. 8°, 160 l.